

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΩΝΟΣ

(Από το περίφημο βιβλίο του συνοδευσαντος τών "Θωνά κατά την κάθεσό του στην Ελλάδα Βασιλευσά αξιωματικού Χριστοφόρου Νέζερ)

(Συνέχεια έκ του προηγουμένου)

ΕΝΔΟΞΕ τιμα: είπε ο Μουσταφάς εφέντης, "Άκουσες τί είπε ή γυναίκα μου Φατιά; Φανού λοιπόν δικαίως και δός μου τή γυναίκα μου. Θά πάω μαζί της στην πατρίδα μου τήν Κρήτη

Τότε ο λοχαγός Βροντσέτι γύρισε και είπε στην κυρά Σοφούλα:

—Δέν μπορώ νά κάνω τίποτε. Ή κόρη σου δέν θέλει νά ξαναγυρίσει κοντά σου κι' εγώ δέν μπορώ νά τή βιάσω.

Άκούοντας τά λόγια αυτά, ο Ιερέως σηκώθηκε κι' αυτός μέ τή σειρά του και είπε:

—Δέν έπυεβαίνω στί διαφορές μητέρας και κόρης. Ως αντίπρόσωπος όμως του έπισκόπου, διαμαρτύρομαι κατά τής αποφάσεως αυτής. Ή Έλένη είνε μόλις δεκαεπτά χρόνων, κατά συνέπειαν δέν είνε ένήλικος. Κι' έπειδή δέν θέλει νά γυρίση στή μητέρα της, προτινών να τή στείλουμε στή Χαλκίδα, στον έπισκοπο Ίωακείμ, του οποίου ή μητέρα, μά γυναικα αξιουσεβαστη, ν' αγαλόσθη τή φύλαξη της, ως δτου ή κυβέρνησις ν' αποκαταθι σχετικώς.

Τότε ο λοχαγός, γυρίζοντας προς έμάς, είπε: —Ορθό μου φαίνεται να δεχτούμε τήν πρόταση του Ιερέως. Έτσι δέν θάχουμε καμμία ευθύνη στην πολυπλοκή αυτή ύπόθεση.

Και διό του διερχόμενος εζήγησε στο Μουσταφά εφέντη ότι ο νόμος απαγορεύει σ' ένα κορίτσι που δέν έχει ένηλικιωθή ακόμα, νά παντρευθι χωρίς τή συγκατάθεση τής μητέρας του κι' έπυροθεσε ότι τά οικιωτήρια θ' απεφαιζαν για τήν τύχη τής Έλένης.

Ο Μουσταφάς, αφού τόν άκουσε ήσυχια, είπε:

—Παπά, άδικη απόρασι βγάξεις. Ο καθής μας θά έβγαζε άλλη απόφασι. Σου' λέω όμως ότι οι γκιαούρηδες δέν θά νικήσουν.

Κι' αγέροχα, χωρίς νά χαιρετήση ούτε το λοχαγό, ούτε τή γυναίκα του, βγήκε έξω. Ή νεαρή Έλληνις καθόταν σιωπηλή σ' ένα ντιβάνι και στά πόδια της καθόταν ή Άραπίνα. Ή κυρά Σοφούλα θέλησε νά πλησίωση και νά χαϊδέψη τήν κόρη της, αλλά έκείνη τήν απομάκρυνε μέ μία περιφρονητική χειρονομία, χωρίς νά πη λέξι.

Ο λοχαγός παρέδωσε κατόπιν στον Ιερέα τήν Έλένη, ή οποία παρακάλεσε νά μείνη κοντά τής Άραπίνας. Ή έπιθυμία της έγινε και το άλλο πρωί ή θυό γυναίκα έμψιχαν μαζί μέ τόν Ιερέα σ' ένα Ύδραϊκό καΐκι και τράβηξαν για τή Χαλκίδα.

Αυτό μονάχα το έπεισόδιο έπαικίε κάπως τή μονότονη ζωή μας, κατά τή διαμονή μας στην Κάρυστο.

Κατά τίς άρχές του Σεπτεμβρίου, διαταχθήκαμε νά πάμε στη Λειβαδιά, ελόκληρος δέ το χειμώνα πειροφρομασε από πόλι οί πόλι και από χωριό σέ χωριό, στη Στερεά Έλλάδα ως το Μάρτιο του 1834, όποτε διαταχθήκαμε νά ξαναγυρίσουμε στο Ναύπλιο.

Επιστρέφοντας λοιπόν στην μικροσκοπική πρωτεύουσα τής Νέας Έλλάδος, περάσαμε από τάς Θήβας κι' έπωφεληθήκα τής εύκαιρίας για νά πάω νά χαιρετήσω το φρούραρχο τής πόλεως Προνοκόφου, φίλο μου και σπουδαίο φιλέλληνα, κοντά στον οποίο βρήκα κι' έναν άλλο φίλο μου και φιλέλληνα επίσης, το λοχαγό Χάν (*).

Επειδή μείναμε μερικώς ή μέρες στις Θήβας, τά βράδια μου τά περνούσα μ' αυτούς τοις δυό αξιωματικοίς, καμίζοντες και κουβεντιάζοντας. Ο

Ιαγός Χάν μόλις είχε φτάσει τους αυτός από τήν Εβόσθα, οε κοσ φρουρά τής οποίας υπηρέτησε. Γι' αυτό τόν ρώτησα μήπως είχε μάθει τίποτε για τήν Ύδραϊα Έλένη, τήν κόρη τής κυρίας Σοφούλας, τήν οποία

(* Γερμανοελεθές στρατηγός, ο οποίος αναπήθηκε έξαιρετικά από τοις Έλληνας για τήν άρετή του και τής στρατιωτικής του γνώσεως. Ο Χάν πέθανε στην πατρίδα του, το Τουρκωχό, μέ το βαθμό του Έλληνας στρατηγού.

είχαμε στείλει στη Χαλκίδα για νά τήν προστατεύση ο έπίσκοπο Ίωακείμ.

—Πώς, έκανε ζωηρά ο Χάν. Δέν ξέρεις λοιπόν τί απόγινε ή άραϊα Έλένη; Ή Ιστορία της είνε τραγική και μυστηριώδης.

—Σάς παρακαλώ πολύ νά μοι τήν διηγήθης, γιατί είμαι πολύ περίεργος νά τή μάθω.

—Άκου λοιπόν. Τόν Οκτώβριο του περασμένου χρόνου γνώρισα τήν άραϊα Έλένη ή Φατιά, όπως τήν αποκαλούσαν, στο σπίτι ενός φίλου μου, μέ τή σύζυγο του όποιου συνδέσαν φιλικά. Έπίσης γνώρισα έκει και τήν μαύρη θεραπειάνα της, τή Λόλια. Είχαν βγάλε κι' ή θυό το Τουρκικό γιοιαράκι κι' ήταν γνωστό ότι ή Φατιά θά βαφτιζόταν και πάλι χριστιανή. Μαζύ της μάστα ή ά βαφτιζόταν κι' ή μαύρη. Πράγματι, κατά τίς έφορές τών Χριστογύνηων, έγινε ή βάφτισι. Νουά ήταν ή γρηά μητέρα του έπισκόπου Ίωακείμ, ή οποία έδωσε στην Φατιά το παλιό τής όνομα Έλένη. Ή Έλένη ήταν μία άδρη και άξιαγαπήτη νέα, ή όποια φορούσε άπάντα στα καϊάμαυρα και σιλπεινικά μαλλιά της το φέσι μέ τή γαλάζια ρούτα μ' έξαιρετική χάρι κι' ευγένεια. Ήταν πάντοτε έξαιρετικά σωμαρή και πολλοί νέοι, από τίς καλύτερες οικογένειες, τήν αγαπήσαν και τή ζήτησαν σε γάμο. Έκείνη όμως δήλωνε σέ όλους ότι: επί του παρόντος δέν σκόπευε νά παντρευθι.

Κατά τή Μεγάλη Εβδομάδα του ίδιου έτους, έφτασε στη Χαλκίδα και ο πρώην σύζυγος τής Έλένης Μουσταφάς εφέντης, για νά κάνει τή συμβολαιογραφική πράξι τής πωλήσεως τών κτημάτων του στην Κάρυστο, επειδή αυτός σκόπευε νά εγκατασταθι στην πατρίδα του τήν Κρήτη. Ή άφίξις του στην Χαλκίδα δέν προκάλεσε κανενός τήν περιέργεια, γιατί ζουσε ήσυχια και ποτέ δέν φάνηκε κοντά στο σπίτι του έπισκόπου, στο όποιο κατοικούσε ή Έλένη. Περνούσε τίς ώρες του στο καφενείο τής αγοράς, το όποιο ήταν συγχρόνος και το πανδοχείο, στο όποιο κατέλυσε. Από τήν έπισκοπή, μονάχα ο έπίσκοπος Ίωακείμ ήξερε τήν παρουσία του στη Χαλκίδα, όλοι οι άλλοι τήν άγνοούσαν.

Το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου, ο Μουσταφάς εφέντης έπιβιάσθησε σ' ένα Σαμωτικό βρίκιο, μέ το όποιο θάφευγε το άλλο πρωί για τήν Κρήτη, τήν πατρίδα του. Κατά τά μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου, οι Έλληνες, όπως ξέρεις, εορτάζουν τή Άνάστασι του Σωτήρος. Κι' ή γεωφώτιστος Έλένη πήγε στην εκκλησία, μαζί μέ τή μητέρα του έπισκόπου και τή Λόλια, ή οποία άνωστάται τώρα Αικατερίνη. Αφού άκαναν Άνάστασι στις τρεις, ο το πρωί ξαναγύρισαν στο σπίτι του έπισκόπου και πλάγιασαν. Ή Έλένη μέ τή μαύρη κομύταν σ' ένα δωμάτιο κοντά στο δωμάτιο τής μητέρας του έπισκόπου, στο όποιου τήν πόρτα άφηνε πάντοτε ανοιχτή. Στις όγτώ το πρωί ή μητέρα του έπισκόπου εζήτησε και βλεπόντας ότι ήταν κλειστή ή πόρτα του δωματίου τής Έλένης, τή φώναξε μέ τ' άνοιά της, αλλά δέν έλασε καμμία άπάντησι. Τότε σηκώθηκε, άνοίξε τήν πόρτα και βρήκε τή δυστυχισμένη Έλένη, νεκρή έπάνω στο κρεβάτι της και μελανοσιμένη. Είχε δηλητηριασθι. Ή Άραπίνα είχε γίνει άφαντη.

Το Σαμωτικό βρίκιο είχε φύγει στις έξη το πρωί. Έτσι ήταν άναμφισβήτητο ότι ή Έλένη είχε δηλητηριασθι κατ' ένολην του Μουσταφά, από τήν Άραπίνα, ή οποία άμέσως κατόπιν κατέφυγε στο βρίκιο.

Κανέναν από τοις δυό ένδοχους του άπαίσου αυτού ένγκλήματος δέν κατώρθωσε νά συλλάθη ή δικαιοσύνη!

Χωρική τής Καρύστου (Σπίτιό του πρώην λοχαγού)

ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Το «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» και ή «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ», για νά ευχαριστήσουν τοις πολυπληθείς άνοχώστας τών, άπεφάσαν έκτός τών θιβλίων που τούς προσφέρουν κάθε μήνα ύς δέρον, νά τοις διευκολύνουν ν' άποκτήσουν και τ' άλλα θιβλία τής θιβλιοθήκης τών.

Έτσι, όσοι άπ' τοις άναγνώστας παρουσιάζουν τά τέσσερα δελτία, τά όποια χρειάζονται για νά πάρουν τήν «ΜΑΝΟΝ ΛΕΣΚΩ», θά δύνανται νά πάρουν συγχρόνος και τήν

«ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ» του Μπαλζάκ ή τή «ΣΦΙΓΓΑ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ» του Γουλιού Βέρν, πληρώνοντες ο κ τ ω δραχμάς για το καθένα άπ' αυτά, αντί τών 20 που τιμιάται έκαστον.

Μέ άλλους λόγους, σάς παρουσιάζεται μία μοναδική εύκαιρία για ν' άποκτήσετε δυό άριστογρημάτα.

Η διαμονή τών δυό αυτών έργων τής Βιβλιοθήκης του «Μπουκέτου» θά άρχισι από το μήνος Μαΐου δια τού έν Άθηνάς και Πειραιά άναγνώστας μας και από το μήνος Ιουνίου δια τού έν τας έπαρχιάς.

ΣΤΗΝ ΑΝΔΡΟ

Ένας Βασιλευσά γιερός εξιωματικός, άπ' αυτούς που είχαν κατέθει μαζί μας στην Έλλάδα, είχε λάβει από ένα νέο Έλληνα φοιτητή που σπούδαζε στο Μόναχο, μία θερμή συστατική έπιστολή για κάποιο θείο του στην Άνδρο. (Άκολουθεί)